

BEZPEČNOST NEMOCNIC

prevence poranění zdravotnického personálu

MUDr. Helena Sajdlová
VZP ČR – odbor smluvní politiky

Kvalita a bezpečí poskytovaných ZS

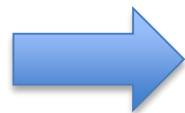
Zavedení povinného interního hodnocení kvality a bezpečí (§ 47 zákona č. 372/2011 Sb.) – minim. požadavky ve Věstníku 16/2015

- Standard 1.4 - **sledování a vyhodnocování nežádoucích událostí**
- NU je událost, která mohla vyústit nebo vyústila v tělesné poškození pacienta, kterému bylo možné se vyhnout.

?! zdravotnický personál

PZS musí

- zavést způsob hlášení, evidence a vyhodnocování NU,
- identifikovat a přijímat nápravná opatření,
- sledovat trendy výskytu NU

standard splněn

Sledování nežádoucích událostí v ZZ lůžkové péče (Věstník MZ 8/2012) - Národní systém hlášení NU

NU – událost, která mohla
vyústit či vyústila

tělesné poškození pacienta – bylo možno se mu vyhnout

psychické či socioekonomické poškození pacienta

neočekávané zhoršení stavu pacienta s trvalým poškozením či úmrtím

poškozeným je PZS či jeho pracovník

Bezpečnost zdravotnického personálu

PORANĚNÍ OSTRÝMI PŘEDMĚTY

PŘÍPRAVA, ŘEDĚNÍ A PODÁVÁNÍ LÉČIV

PŘENOS INFEKČNÍHO ONEMOCNĚNÍ

NÁSILÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ

Bezpečnost zdravotnického personálu

PORANĚNÍ OSTRÝMI PŘEDMĚTY

- nejčastější pracovní úraz – poranění; nákaza
- v 86% poranění použitou jehlou
- anketa r. 2012 – z 1900 dotazovaných byly poraněny 2/3
- v 92% případů vzniká vlastní vinou
- často však nehlášeno ani zaměstnavateli, ani ZP - poranění před použitím u pacienta, malý rozsah poranění, dříve se nahlásilo, málo času
- nejrizikovější z hlediska pravděpodobnosti nákazy je hepatitida B (riziko 1:3), hepatitida C (1:30), HIV (1:300)
- u kontaminace HIV je nakažlivost 0,3 %, u hepatitidy C 4 %, u hepatitidy B 30 %

Bezpečnost zdravotnického personálu

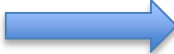
PORANĚNÍ OSTRÝMI PŘEDMĚTY

- PZS oznamuje orgánu ochrany veřejného zdraví každé poranění zdrav.pracovníka, které vzniklo při manipulaci s ostrým kontaminovaným předmětem nebo nástrojem, v jehož důsledku by mohlo dojít ke vzniku infekčního onemocnění přenosného krví
- PZS postupuje při laboratorní Dg u poraněného pracovníka v souladu se systémem epidemiologické bdělosti pro vybrané infekce (vyhl. č. 473/2008 Sb.)
- orgán ochrany veřejného zdraví rozhodne o nařízení lékařského dohledu nad poraněným pracovníkem

Eliminace rizik – školení, očkování personálu, vhodné zdravotnické prostředky, osobní ochranné pomůcky

Náklady na systém v.z.p.

Náklady cca 10 000 Kč na lab. vyšetření u 1 poranění + ev. vyšetření zdroje + ev. lékařský dohled **nárůst nákladů**

Tabulka 1. Doporučená vyšetření při profesionálním poranění

Sledovaný ukazatel	1. vyšetření	vyšetření po 1 měsíci	vyšetření po 3 měsících	vyšetření po 6 měsících	vyšetření po 12 měsících
aminotransferázy	ano	ano	ano	ano	ne
antiHAV total	ano	ne	ne	ne	ne
antiHAV IgM	ne	ano	ne	ne	ne
HBsAg	ano	ne	ano	ano	ne
antiHBs	ano	ne	ne	ano	ne
antiHBc total	ano	ne	ne	ano	ne
antiHBc IgM	ne	ne	ano	ano	ne
antiHCV	ano	ne	ano	ano	ne
antiHIV I+II	ano	ne	ano	ano	ano

Hepatitida - náklady na léčbu

- počet pacientů přibývá – za 3 roky nárůst o 13%
- náklady na léčbu za 3 roky stouply o 1/5
- v r. 2015 celkové náklady 352 mil. Kč – průměrné náklady na léčbu 1 pacienta 24 tisíc Kč

počet pacientů	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Srovnání 2013/2015
Akutní hepatitida A	970	2 010	1 758	+81,24 %
Akutní hepatitida B	489	439	384	-21,47 %
Akutní hepatitida C	299	241	258	-13,71 %
Akutní hepatitida E	305	404	465	+52,46 %
Chronická virová hepatitida	9 288	9 468	9 857	+6,13 %
Ostatní	1 780	1 993	2 101	+18,03 %
Celkem	13 131	14 555	14 823	+12,89 %

HIV - náklady na léčbu

- počet pacientů přibývá – za 5 let nárůst o 27%
- náklady na léčbu za 5 let stouply o 100 mil Kč (nárůst 70%) – modernější léky
- v r. 2014 celkové náklady 245 mil. Kč - průměrné náklady na léčbu 1 pacienta 186 tisíc Kč

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	2010/2014
Počet pacientů	1 036	1 094	1 181	1 267	1 318	+27,22 %
Náklady celkem (Kč)	144 732 000	157 210 000	183 660 000	214 767 000	245 877 000	+69,88 %
Na pacienta (Kč)	139 703	143 702	155 512	169 508	186 553	+33,54 %

Prevence - očkování

Virová hepatitida B – jako zvláštní očkování (vyhl. č. 537/06 Sb.)

z v.z.p. hrazena aplikace, očkovací látka ze státního rozpočtu

- ✓ pracoviště chirurgických oborů, hemodialýza, infekce, interna, LDN, ARO, JIP, laboratoře, zařízení transfuzní služby, stomatologie, odd. patologicko-anatomická, soudního lékařství, psychiatrická a ZZS a dále pobytová zařízení sociálních služeb
- ✓ studující LF, zdravotnických škol, terénní soc. služby

Úhrada očkování – benefity VZP

Příspěvky na očkování proti virové hepatitidě – příspěvek na očkovací látku

- ❖ příspěvek **500,- pro nezdravotnický personál** (lze využít pro uklízečky, administrativní pracovníky...)
v r. 2016 čerpalo 14 270 klientů
- ❖ příspěvek **1 500,- pro dobrovolníky v ZZ**
samotná hepatitida A – v roce 2016 čerpalo 15 klientů
kombinace A/B – v roce 2016 čerpalo 14 klientů

Fond prevence VZP ČR

FN v Motole – projekt „Snížení poranění ostrým předmětem zavedením používání bezpečnostních odběrových jehel“

Cíl: snížení rizika poranění snížení nákladů na péči

- ❖ 78 poraněných/rok – náklady na odběry pracovníka a pacienta = 1,5 mil Kč (pokud pracovník neinfikován)
- ❖ obměna za jehly 1. a 2. generace (4,50 Kč/kus) – plošná obměně 264 000 kusů
- ❖ 5 oddělení – interna, neurologie, kardiologie, plicní, primární péče
- ❖ trvání 12 měsíců

Bezpečnost zdravotnického personálu

PŘÍPRAVA, ŘEDĚNÍ A PODÁVÁNÍ LÉČIV

profesní expozice - profesní zátěž chemickými (toxickými) látkami, které mohou negativně působit na zdraví pracovníků

➤ cytostatika, ATB, antivirotika, produkty biomedicín. inženýrství, monoklonální protilátky, hormony

Eliminace rizik - centralizovaná příprava, předředěná léčiva, izolační box, ústenka, rukavice, bezpečnostní pomůcky

Bezpečnost zdravotnického personálu

PŘENOS INFEKČNÍHO ONEMOCNĚNÍ

Mytí a dezinfekce rukou

- Před kontaktem s pacientem
- Před započítím činnosti vyžadující asepsi
- Po expozici tělesným tekutinám pacienta
- Po kontaktu s pacientem
- Po kontaktu s okolím pacienta

Metodický návod – Věstník MZ 5/2012

Bezpečnost zdravotnického personálu

NÁSILÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ

3 největší mýty:

- násilí lze očekávat nejčastěji na psychiatrii
- za násilí při kontaktu může vždy pacient či jeho příbuzný
- zdravotníci vědí, co dělat, když je pacient napadne

70% napadených jsou sestry

Příčiny:

- nezvládnuté negativní emoce
- zdravotníci nejsou stroje a případná neprofesionální gesta či slova mohou být následkem jejich obranné reakce
- vždy je lepší vynaložit maximální úsilí na prevenci, aby konflikt nevznikl, než jej následně řešit

Úhrady zdravotní péče

ZP hradí zdrav. péči poskytovanou pacientům v souladu s právními předpisy

- úhradová vyhláška (hodnota bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulační omezení)
- seznam zdravotních výkonů

Kalkulace výkonů

Kalkulační vzorec pro výpočet bodové hodnoty výkonu

Kalkulační vzorec pro výpočet celkové bodové hodnoty výkonu (A):

$$\square = \square + \square + \square + \square + \square + \square + \square$$

Diagram illustrating the calculation formula for the total point value of performance (A). The formula is represented as a sequence of boxes and plus signs: $\square = \square + \square + \square + \square + \square + \square + \square$. A bracket under the first five boxes (the second, third, fourth, fifth, and sixth boxes) is labeled "Přímé náklady na výkon". An arrow points from the first box to the text "Celková bodová hodnota výkonu". Another arrow points from the last two boxes to the text "Nepřímé náklady (tzv. režijní náklady)".

Kde:

B = osobní náklady nositele (nositelů) výkonu;

C = náklady na přístroje;

D = náklady na přímo spotřebovaný materiál;

E = náklady na přímo spotřebované léky;

G = navýšení nositelů práce

Kalkulace výkonů – přímé náklady

D – náklady na přímo spotřebovaný zdravotnický materiál

Náklady na přímo spotřebovaný zdravotnický materiál (tzv. PMAT):

$$\begin{aligned}
 &= \text{Cena jednotky zdravotnického materiálu} \times \text{počet spotřebovaných jednotek zdravotnického materiálu} \\
 &= \text{číslo zdravotnického materiálu} \times \text{h} \text{ (počet spotřebovaných jednotek zdravotnického materiálu)}
 \end{aligned}$$

Cena jednotky zdravotnického materiálu a počet spotřebovaných jednotek zdravotnického materiálu jsou určeny v registračním listu každého výkonu.

Přímo spotřebovaný materiál => materiál, který je při výkonu spotřebován obligatorně, úplně a v počítatelném množství

Kód	Název	Doplněk	Množství	Jednotka	Cena	DPH	Body
A000016	tampón z gázy stočený		0,04	100 ks	47,44	0%	1,90
A000002	Stříkačka 10 ml		0,01	100 ks	121,00	0%	1,21
0085080	JEHLA INJEKČNÍ NEOLUS,NN-2038R		0,02	20GX1 1/2-0,90X40MM,100KS	75,00	0%	1,50
A000048	nádobka odběrová		2	ks	3,50	0%	7,00
Celkem:					246,94		11,61

Děkuji za pozornost